اخبار کوتاه

افزایش سقف فروش ارز به مردم در صرافی‌ها به ۵ هزار یورو

بانک مرکزی اعلام کرد در راستای مدیریت بازار ارز و به منظور پاسخگویی به نیازهای مردم، امکان فروش ارز به مردم تا سقف ۵ هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها برای صرافی‌ها دارای مجوز معتبر از بانک مرکزی، از محل منابع خریداری شده مجاز شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از بانک مرکزی، از روز سه‌شنبه (چهارم بهمن‌ماه ۱۴۰۱) صرافی‌ها می‌توانند نسبت به خرید ارز به صورت لنگسان از اشخاص حقیقی و حقوقی تحت سرفصل «تامین نیازهای ضروری» اقدام کنند. صرافی‌ها همچنین مجاز هستند نسبت به فروش منابع تامین شده از این محل به اشخاص حقیقی ایرانی (بالای ۱۸ سال) و حقوقی مقیم به صورت یک بار در سال برای هر مشتری و پس از احراز هویت وی تا سقف ۵ هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها در سرفصل «تامین نیازهای ضروری» اقدام کنند. بانک مرکزی اعلام کرد که دستورالعمل‌های اجرایی این سیاست بزودی منتشر می‌شود.

جزئیات اقدامات شورای رقابت برای بازار خودرو

شورای رقابت در اطلاعیه‌ای جزئیات اقدامات این نهاد را برای مدیریت بازار خودرو اعلام و تاکید کرد که کارگروه خودرو هنوز به جمع‌بندی نرسیده است.

به گزارش پیام آشنا، شورای رقابت در قالب اطلاعیه‌ای جزئیات اقدامات این نهاد را برای مدیریت بازار خودرو، اعلام کرد.

در این اطلاعیه آمده است:

۱. از ابتدای فعالیت دوره سوم شورا در اردیبهشت ۱۴۰۱ بررسی و پایش بازار خودرو و سیاست‌های مربوطه در دستور کار مرکز ملی رقابت قرار گرفت و با اتمام اعتبار مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا و طی جلسات ۵۲۷ و ۵۲۸ و نهایتاً ۵۳۳ این شورا کارگروه خودرو با هدف پایش و پیشنهاد سیاست‌های مربوط به این بازار ایجاد گردید.

۲. جلسات کارگروه خودرو در مرکز ملی رقابت با حضور همه ذینفعان و متخصصان این حوزه به صورت فشرده و فوق العاده تشکیل و در حال بررسی بازار و جمع‌بندی دستورالعمل موضوع بند ۵ ماده ۵۸ قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی است که در صورت تصویب شورای رقابت اطلاع‌رسانی خواهد شد.

۳. شورای رقابت انتظار دارد ضمن ملاحظه اختیارات و وظایف قانونی این شورا از اظهار نظرهای غیر مستند و نا دقیق پرهیز نموده و به بهینه شدن تصمیمات شورا کمک شود.

۴. در پایان ابراز امیدواری می‌شود با توجه به شرایط نامناسب اقتصاد کشور از منظر رقابت و ضرورت مداخله جدی شورا در بخش‌های مختلف با هدف توسعه فضای رقابتی و رفع انحصارات و برنامه گسترده شورا در این خصوص در دوره سوم، امید است اصحاب رسانه و صاحب‌نظران اقتصادی ضمن بازتعریف نقش و جایگاه شورای رقابت در نظام حکمرانی کشور به تحقق اهداف شورا در بخش‌های مختلف کمک کنند.

قیمت بلیت هواپیما گران نشده است

رئیس سازمان هواپیمایی کشور گفت قیمت بلیت هواپیما در مسیرهای داخلی هیچ تغییری نکرده و مصوبه‌ای در رابطه با افزایش قیمت بلیت ها نداشته‌ایم.

به گزارش پیام آشنا، محمدمحمدی بخش رئیس سازمان هواپیمایی کشور اظهار کرد: به هیچ عنوان هیچ ابلاغیه مبنی بر افزایش قیمت بلیت های هواپیما تا به این لحظه صادر نشده و نرخ بلیت هواپیما در مسیرهای داخلی افزایش نیافته است. به گفته رئیس سازمان هواپیمایی کشور، سازمان هواپیمایی کشور به محض مشاهده تغییر یا افزایش قیمت بلیت هواپیما توسط ایرلاین‌ها با آنها برخورد کرده و به تعزیرات معرفی می شوند. وی می گوید هیچ تغییر قیمتی در رابطه با قیمت بلیت هواپیما قابل قبول نیست و در صورتی که قیمت بلیت هواپیما افزایش یابد از طریق ابلاغیه و مصوبه آن را رسانه ای خواهیم کرد اما تا این لحظه قیمت بلیت هواپیما افزایش نیافته است. محمدی بخش گفت: درحال حاضر با چندین شرکت هواپیمایی متخلف در خصوص گران فروشی برخورد کرده و به تعزیرات معرفی کرده ایم.

پیاز قرمز نو کیلویی ۳۰ هزار تومان

هر کیلو پیاز قرمز در میوه‌فروشی‌های سطح شهر ۳۰ هزار تومان قیمت گذاری شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، بر اساس روند هفتگی میدان مرکزی میوه و تره بار تهران، یکشنبه هر هفته نرخنامه جدید میوه و صیفی جات در بازار عمده فروشان اعلام می‌شود. هفته گذشته به دلیل برودت هوا و بسته شدن راه‌ها بار میوه و سبزیجات به تهران نرسید و قیمت جدید محصولات اعلام نشد. دیروز قیمت هفتگی میوه و سبزیجات از تاریخ ۲ تا ۸ بهمن اعلام شد. خیار از جمله محصولاتی است که افزایش قیمت داشته و در میوه فروش‌ها کیلویی ۲۸ هزار تومان به فروش می‌رسد. گوجه فرنگی با کیفیت متوسط هر کیلو ۱۶ هزار تومان بوده و قیمت عمده فروشی گوجه فرنگی بوته رس ۱۳ هزار تومان قیمت گذاری شده است. فلفل دلمه رنگی در بین سبزیجات بالاترین نرخ را داشته و هر کیلو ۶۰ هزار تومان به فروش می‌رسد. پیاز قرمز نو نیز هر کیلو ۳۰ هزار تومان، زردک ۲۸ هزار تومان و شیری ۲۳ هزار تومان در میوه‌فروشی‌های سطح شهر عرضه شده است.

افزایش قیمتی در خصوص روغن موتور نداشته‌ایم

رئیس اتحادیه فروشندگان لاستیک و روغن موتور گفت: هیچگونه افزایش نرخی به صورت رسمی اعلام نشده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از قدس آنلاین، محمدرضا آل سارا، رئیس اتحادیه فروشندگان لاستیک، روغن و پنچرگیران تهران اظهار کرد: قیمت روغن موتور را مستوری ثابت نگه داشته و به نظر می‌رسد تولیدکنندگان با محدودیت عرضه بنشال آن هستند که قیمت روغن موتور در بازار واقعی شود این در حالی است که تولیدکنندگان ادعا می‌کنند توزیع روغن موتور نه تنها کاهش پیدا نکرده بلکه افزایشی نیز بوده است وی با بیان اینکه روغن موتور بازطالی نیست، گفت: بیش از نیاز داخلی روغن موتور تولید می‌شود و در حال حاضر نگرانی در بحث تامین وجود ندارد اینکه گاهی در بازار تنش ایجاد می شود طبیعی است چراکه این احتمال وجود در یک مقطع شاهد قلت تولید و عرضه آن در بازار باشیم. به گفته رئیس اتحادیه فروشندگان لاستیک، روغن و پنچرگیران تهران، روغن موتور قیمت مصوب دارد و مصرف کنندگان می‌توانند به قیمت‌های درج در قوطی توجه کنند.

وزیر جهاد کشاورزی:

کمبودی در تامین کالاهای اساسی وجود ندارد

وزیر جهاد کشاورزی گفت: محصولات کشاورزی با برنامه‌ریزی ها و اقدامات صورت گرفته در ماه‌های منتهی به پایان سال کمبودی در تأمین آنها وجود ندارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت جهاد کشاورزی، سیدجواد ساداتی نژاد، وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به اهمیت دانش‌بنیان سازی بخش کشاورزی گفت: در سال ۱۴۰۱ به واسطه فرمایشات مقام معظم رهبری دانش‌بنیان سازی بخش کشاورزی با جدیت پیگیری شده و در حال حاضر تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور بخش کشاورزی نسبت به سال گذشته رشد ۷۱ درصدی داشته است.

ساداتی‌نژاد در ادامه با اشاره به تنظیم بازار محصولات کشاورزی در ماه‌های منتهی به پایان سال گفت: خوشبختانه با برنامه‌ریزی ها و اقدامات صورت گرفته هیچ‌گونه کمبودی در تأمین کالاهای اساسی مورد نیاز مردم وجود ندارد.

وی افزود: در همین راستا بازار محصولات کشاورزی اعم از محصولات پروتئینی، لبنی، حبوبات، غلات، سبزی و صیفی‌جات و میوه به صورت روزانه در حال رصد و کنترل است.

وزیر جهاد کشاورزی در پایان تصریح کرد: کشاورزی ایران دارای ظرفیت‌های بی‌نظیر است به همین دلیل نیازمند تحول و جهش اساسی در این بخش هستیم. اجرای الگوی کشت محصولات کشاورزی، کشاورزی قراردادی، صدور سند برای اراضی کشاورزی، توسعه دیپلماسی غذایی و افزایش سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی و دانش‌بنیان سازی، زمینه‌های تحول و رشد این بخش را فراهم می‌کند.

ربیعی خبر داد:

تامین نقدینگی برای ۳۰۳ واحد متقاضی تسهیلات در البرز

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت البرز از پرداخت بیش از ۳ هزار و ۴۷۰ میلیارد تومان تسهیلات رونق تولید از ابتدای امسال تا کنون خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، رامین ربیعی در نودمین جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان اضافه کرد: از ابتدای سال ۱۴۰۱ تاکنون، از مجموع ۲۵۱ فقره درخواست تسهیلات رونق تولید که به بانک های استان معرفی شده اند، ۳۰۳ فقره با ارزش تسهیلات پرداختی بالغ بر ۳ هزار و ۴۷۰ میلیارد تومان عملیاتی شده است.

وی ادامه داد: براساس گزارش ارائه شده از سوی بانک های عامل استان در همین مدت، ۲۱۸۰ فقره تسهیلات مستقیم نیز از محل منابع داخلی بانک‌ها به واحدهای صنفی و صنعتی استان که متقاضی تامین نقدینگی بوده اند، پرداخت شده است که ارزش آن بالغ بر ۳۱ هزار و ۵۲۳ میلیارد تومان است.

وی همچنین افزود، استان البرز طی سال‌های سه سال ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰ و ۹ ماهه سال ۱۴۰۱، رتبه اول پرداخت تسهیلات رونق تولید در سطح کشور را به خود اختصاص داده است.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان البرز اعلام کرد: در نودمین جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان البرز، مسائل و مشکلات ۱۰ واحد صنعتی در حوزه پرداخت تسهیلات بانکی، استمهال تسهیلات دریافتی، مسائل مالیاتی، تامین برق و گاز و... مطرح و مصوبات لازم جهت تسریع در امور واحدهای متقاضی به دستگاه های مسئول ابلاغ شد.

ربیعی در پایان تاکید کرد: از ابتدای امسال تاکنون، بیشترین مصوبات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان البرز در حوزه درخواست تامین سرمایه در گردش، استمهال بدهی بانکی، تامین سرمایه ثابت، امور مالیاتی، تامین اجتماعی، دستگاه های خدمات رسان همچون آب، برق، گاز، شهرداری و... است که خوشبختانه با همکاری همه دستگاه‌های مسئول در استان، بیش از ۸۶ درصد مصوبات عملیاتی شده است.

رئیس بازرسی و نظارت اتاق اصناف مرکز البرز:

آگهی های ثبت نام پیش خرید خودرو قابل اعتماد نیست

رئیس بازرسی و نظارت اتاق اصناف مرکز البرز اعلام کرد: برخی آگهی ها در فضای حقیقی و مجازی درخصوص ثبت نام پیش خرید خودرو در حال انتشار است که همه آنها کذب است و به هیچ وجه قابل اعتماد نیست.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، مهدی سیاهوشی اظهار کرد: متقاضیان خرید خودرو در این استان فقط از طریق نمایندگی های مجاز شرکت های خودروسازی اقدام کنند.

وی اضافه کرد: مردم برای پیش خرید خودرو فقط از طریق نمایندگی های شرکت مجاز اقدام به ثبت نام و یا خرید خودرو کنند تا از هرگونه کلاهبرداری در این زمینه پیگیری شود. وی خاطرنشان کرد: هرگونه واریز مبلغ با عنوان پیش خرید فقط باید به حساب شرکت خودرو ساز باشد و از واریز وجه به حساب شخصی خودداری نمایند. سیاهوشی افزود: روز گذشته یک واحد پیش فروش غیرمجاز خودرو اقدام به دریافت وجه به عنوان پیش خرید خودرو از متقاضیان دریافت کرده که فوری توسط مراجع قضایی پلمب شد. وی از عموم مردم خواست در صورت مشاهده هرگونه تبلیغات و فعالیت دفاتر پیش فروش خودرو مراتب را به واحد نظارت و بازرسی اتاق اصناف البرز با شماره تلفن ۳۶۱۱۷ اطلاع رسانی کنند.

رئیس اتحادیه نانوایان سنتی:

گم شدن روزانه ۵ هزار تن آرد صحت ندارد

رئیس اتحادیه نانوایان سنتی با تکذیب گم شدن روزانه ۵ هزار تن آرد، محل مصرف این میزان آرد در روز را اعلام کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از باشگاه خبرنگاران، بیژن نوروز مقدم آبکنار رئیس اتحادیه نانوایان سنتی گفت: نانوایان از طرح گم شدن روزانه ۵۰ میلیون نان لواش (معادل ۵ هزار تن) در نانوایی‌ها ناراحت هستند و معتقدند که چرا یک صنف به این صورت زیر سوال می‌رود.

به گفته وی، با وجود توزیع دستگاه‌های خرید نان در نانوایی‌های کشور، هنوز آرد بر اساس آن اختصاص نمی‌یابد و تنها در انتهای هر روز گزارش این دستگاه ملاک پرداخت کمک هزینه پخت نان نانوایان قرار می‌گیرد.

رئیس اتحادیه نانوایان سنتی تهران ادامه داد: هنوز در سطح کشور سه هزار دستگاه خرید نان در نانوایی‌های کشور نصب نشده است و در صورتی که این نانوایی‌ها روزانه به طور متوسط ۳۰۰ کیلوگرم نان پخت کنند یعنی روزانه آمار استفاده از ۹۰۰ تن آرد در سامانه وجود ندارد.

وی می گوید: از طرفی حدود ۶ میلیون نفر مهاجران افغانستانی با سرانه مصرف بالای نان در کشور وجود دارند به طوری که می‌توان گفت دو برابر ایرانی‌ها مصرف دارند؛ در صورتی که هر نفر از این جمعیت روزانه ۶۰۰ گرم نان مصرف کنند ۳۶۰۰ تن مصرف روزانه آن‌ها نیز در سامانه ثبت نمی‌شود.

نوروز مقدم آبکنار گفت: روزانه افرادی مانند کودکان، افراد سالخورده یا هر فردی که کارت بانکی نداشته باشند و به عنوان مشتری برای خرید نان به نانوایی مراجعه می‌کنند، اما آمار آن‌ها نیز در سامانه دستگاه‌های خرید نان درج نمی‌شود؛ مصرف آرد این بخش نیز روزانه ۴۰۰ تا ۵۰۰ تن است.

رئیس اتحادیه نانوایان گفت: مجموع خرید روزانه نان خارج از دستگاه این بخش‌ها معادل ۵ میلیون کیلوگرم یا ۵ هزار تن آرد است، اما بدون اینکه اطلاعی از مصرف آرد در این بخش‌ها وجود داشته باشد و یا استعلامی از اتحادیه نانوایان گرفته شود، خبر گم شدن این آرد مطرح و با آبروی فعالان زحمت کش یک صنف بازی می‌شود.

نرخ تورم در دی ماه به ۴۶.۳ درصد رسید

نرخ تورم سالانه دی ماه برای خانوارهای کشور به ۴۶.۳ درصد رسیده که نسبت به ماه قبل ۱.۳ واحد درصد افزایش را نشان می‌دهد.

به گزارش پیام آشنا، شاخص قیمت مصرف کننده برای دی ماه سال ۱۴۰۱ از سوی مرکز آمار ایران اعلام شد.

افزایش نرخ تورم نقطه‌ای خانوارهای کشور

منظور از نرخ تورم نقطه‌ای، درصد تغییر عدد شاخص قیمت، نسبت به ماه مشابه سال قبل است. نرخ تورم نقطه‌ای در دی ماه ۱۴۰۱، به عدد ۵۱.۳ درصد رسیده است؛ یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین ۵۱.۳ درصد بیشتر از دی ۱۴۰۰ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند.

نرخ تورم نقطه‌ای دی ماه ۱۴۰۱، در مقایسه با ماه قبل ۲.۸ واحد درصد افزایش یافته است. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» با افزایش ۳.۹ واحد درصدی به ۶۹.۲ درصد رسیده و گروه «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» با افزایش ۲.۳ واحد درصدی به ۴۱.۲ درصد رسیده است.

این در حالی است که نرخ تورم نقطه‌ای برای خانوارهای شهری ۵.۶ درصد است که نسبت به ماه قبل ۲.۷ واحد درصد افزایش داشته است. همچنین این نرخ برای خانوارهای روستایی ۵۴.۹ درصد بوده که نسبت به ماه قبل ۳.۵ واحد درصد افزایش داشته است.

افزایش نرخ تورم ماهانه خانوارهای کشور

منظور از نرخ تورم ماهانه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت، نسبت به ماه قبل است. نرخ تورم ماهانه دی ۱۴۰۱ به ۴.۳ درصد رسیده که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل، ۲.۴ واحد درصد افزایش داشته است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» ۴.۱ درصد و برای گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» ۴.۵ درصد بوده است.

این در حالی است که نرخ تورم ماهانه برای خانوارهای شهری و روستایی به ترتیب ۴.۳ درصد و ۴.۳ درصد است که نسبت به ماه قبل برای خانوارهای شهری ۲.۳ واحد درصد افزایش و برای خانوارهای روستایی ۳.۱ واحد درصد افزایش داشته است.

افزایش نرخ تورم سالانه خانوارهای کشور

دامنه تغییرات نرخ تورم سالانه در دی ماه ۱۴۰۱ برای دهک‌های مختلف هزینه‌ای از ۴۳.۷ درصد برای دهک دهم تا ۵۳.۲ درصد برای دهک اول است.

تورم سالانه دی ماه ۱۴۰۱، برای خانوارهای کشور به ۴۶.۳ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۱.۳ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین نرخ تورم سالانه برای خانوارهای شهری و روستایی به ترتیب ۴۵.۵ درصد و ۵۰.۰ درصد است که برای خانوارهای شهری ۱.۲ واحد درصد افزایش و برای خانوارهای روستایی ۱.۴ واحد درصد افزایش داشته است.

در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» بیشترین افزایش قیمت نسبت به ماه قبل مربوط به گروه «میوه‌ی تازه» (پیاز، بادمجان و کاهو) و گروه «انواع گوشت» (گوشت گوسفند، گوشت گاو یا گوساله و انواع ماهی) و گروه «میوه و خشکبار» است. در گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات»، گروه «حمل و نقل» (انواع اتومبیل سواری)، گروه «هتل و رستوران» (انواع غذاهای سرو شده در رستوران) و گروه «بهداشت و درمان» (انواع دارو) بیشترین افزایش قیمت را نسبت به ماه قبل داشته‌اند.

درصد تغییرات شاخص قیمت در دهک‌های هزینه‌ای کل کشور در ماه جاری

دامنه تغییرات نرخ تورم سالانه در دی ماه ۱۴۰۱ برای دهک‌های مختلف هزینه‌ای از ۴۳.۷ درصد برای دهک دهم تا ۵۳.۲ درصد برای دهک اول است.

یادداشت

توسعه اقتصاددانش بنیان‌ها چگونه اتفاق می‌افتد؟

تصویب قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان در سال ۱۳۸۹ در مجلس شورای اسلامی را می‌توان یکی از نقاط عطف مهم تاریخ اقتصاد دانش‌بنیان کشور دانست که یکی از مهم‌ترین دستاوردهای آن شکل‌گیری حدود ۱۰هزار شرکت دانش‌بنیان در کشور بود. دست این شرکت‌ها اکنون حدود ۱۰ درصد آنها وارد بازارهای بین‌المللی نیز شده‌اند، در حوزه‌های مختلف صنعت و فناوری به عرضه انواع محصولات و خدمات پیشرفته مشغولند.

برخلاف باور عده‌ای، منابع مالی منطقا شرط لازم و کافی توسعه و تجاری‌سازی فناوری نیست به‌بیان دیگر، توسعه فناوری پیشرفته و رساندن آن به بازار، الزامات متعددی دارد که از سیاست‌گذاری و تنظیم مقررات مناسب تا بازار بزرگ و جذاب، وجود نیروی انسانی مستعد، زیرساخت‌های تحقیقاتی و آزمایشگاهی و فضای فیزیکی را در بر می‌گیرد؛ بااین حال تامین مالی مناسب تاثیر غیرقابل انکاری در رشد این کسب‌وکارها دارد.

تجربه کشورهای توسعه‌یافته نشان می‌دهد تامین منابع مالی برای کارآفرینی فناورانه (یا همان فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان)، اقتضائات خاصی دارد و لزوما توسط نهادهای تامین‌مالی متعارف نظیر بانک‌ها و همچنین ابزارهای سنتی نظیر تسهیلات قابل‌انجام نیست برای مثال در اقلب کشورها از جمله ایران، نهادهایی با عنوان «سرمایه‌گذار جسورانه» شکل گرفته‌اند که به صاحبان فناوری پیشرفته وام نمی‌دهند، بلکه در سود و زیان کسب‌وکار با آنها شریک می‌شوند.

به همین دلیل بود که در قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان، ایجاد صندوقی بنام «صندوق نوآوری و شکوفایی» به‌منظور تامین‌مالی شرکت‌های دانش‌بنیان پیش‌بینی شد. مطابق قانون، سرمایه اولیه صندوق نوآوری ۳هزارمیلیارد تومان (معادل ۳میلیارد دلار در زمان تصویب قانون) بود که بایذ ظرف ۳سال در اختیار صندوق قرار می‌گرفت اما از آنجا که طراحان قانون دانش‌بنیان معتقد بودند سرمایه صندوق نباید ثابت بماند و باید همپای رشد شرکت‌های دانش‌بنیان افزایش یابد، مقرر کردند از سال سوم به‌بعد، سالانه معادل نیم‌درصد از بودجه‌عمومی دولت نیز به‌عنوان سرمایه در اختیار این صندوق قرار گیرد.

صندوق نوآوری و شکوفایی پس از طی تشریفات اداری از جمله تدوین اساسنامه و تصویب آن در شورای‌نگهبان، در سال ۱۳۹۲ به‌عنوان نهاد عمومی غیردولتی کار خود را زیرنظر هیات‌امنایی به ریاست رئیس‌جمهور آغاز کرد. یک سال بعد، فرایند تزریق سرمایه به آن آغاز شد و نهایتا تا سال ۱۳۹۶، جمعا ۲۶۲۲ میلیارد تومان به‌عنوان سرمایه در اختیار صندوق قرار گرفت. بنابراین نه‌تنها سرمایه اولیه ۳هزارمیلیارد تومانی صندوق بخاور کامل تادیه نشد، بلکه سهم نیم‌درصدی آن از بودجه‌عمومی هر سال نیز هیچ‌گاه تحقق نیافت.

از سوی دیگر، طی این مدت تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان بخاور پیوسته افزایش یافت و به حدود ۸هزار شرکت نزدیک شد؛ علاوه‌بر آن کسب‌وکار این شرکت‌ها نیز روزبه‌روز گسترش یافت. تا جایی که طبق اعلام معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، مجموع فروش این شرکت‌ها در سال ۱۲۹۹ به حدود ۲۰۰هزارمیلیارد تومان رسید و برآورد‌ها نشان می‌دهد در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به ۳۰۰ و ۴۳۰هزار میلیارد تومان می‌رسد.

در مجموع، افزایش تعداد شرکت‌ها، گسترش کسب‌وکار آنها و همچنین تورم، موجب شد نیاز شرکت‌های دانش‌بنیان به منابع مالی افزایش یابد. اما درست برخلاف این روندها، در چند سال اخیر سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی هیچ افزایشی نداشته است. هرچند صندوق نوآوری و شکوفایی در این مدت تلاش کرده‌است با راهبردها و اقدامات مختلف و بهره‌گیری از همکاری با سایر نهادهای‌ذیل حوزه‌تامین‌مالی نظیر بانک‌ها، صندوق‌های پژوهش و فناوری و صندوق‌های جسورانه بورسی، حداکثر بهره‌برداری را از منابع مالی خود انجام دهد؛ به‌طوری که در مجموع موفق شد، به‌عملکرد ۳۰هزار میلیارد تومانی در زمینه ارائه خدمات مالی به شرکت‌های دانش‌بنیان در مدت ۴ سال اخیر دست‌یابد.

بااین حال یک محاسبه ساده نشان می‌دهد که صندوقی با سرمایه کمتر از ۳هزار میلیارد تومان نمی‌تواند تامین‌مالی بیش از ۴۰۰هزار میلیارد تومانی و رو به‌رشد شرکت‌های دانش‌بنیان را به نحو اثربخش انجام دهد. هر روز که می‌گذرد، افزایش تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان، گسترش کسب‌وکار آنها و تورم، موجب فاصله بیشتر صندوق نوآوری و شکوفایی با نیازهای مالی شرکت‌های دانش‌بنیان می‌شود.

برای برآورد منابع لازم برای صندوق نوآوری و شکوفایی باید ابتدا اهداف ترسیم‌شده برای اقتصاد دانش‌بنیان را مشخص کرد. یکی از شاخص‌های بسیار مهم اقتصاد دانش‌بنیان سهم فعالیت‌های دانش‌بنیان از تولید ناخالص داخلی کشور است. به بیان دیگر، زمانی می‌توان ادعا کرد ایران به باشگاه اقتصادهای دانش‌بنیان پیوسته است که بخش معنادار از اقتصاد کشور ناشی از نوآوری فناورانه باشد. در سال ۱۴۰۰، مقام‌معظم رهبری در پیام سالانه خود با تکیه‌بر تاکید کردند؛ بنا به آمار معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، سهم ارزش افزوده شرکت‌های دانش‌بنیان از تولید ناخالص داخلی کشور کمتر از یک درصد است که با وضع مطلوب فاصله زیادی دارد و ظرف سه تا ۴ سال، باید به یک درصد برسد. اگر برای برآورد تولید ناخالص داخلی کشور در افق ۵ ساله، رشد ۸درصدی که در سیاست‌های کلی ابلاغی برنامه هفتم آمده را مبنا قرار دهیم، به عدد ۹۸۲۰هزار میلیارد تومان خواهیم رسید. سهم ۱درصدی ارزش افزوده محصولات دانش‌بنیان از این عدد معادل ۹۸۲هزار میلیارد تومان است که نشان می‌دهد مجموع فروش شرکت‌ها در سال ۱۴۰۶ باید به حدود ۱۴۰۰هزار میلیارد تومان بالغ شود.

برای نیل به توسعه اقتصاد دانش‌بنیان سه دسته نیاز مالی متصور است: تامین سرمایه در گردش، تحقیق و توسعه و سرمایه‌گذاری‌های جدید.

با هدف کنترلی فروش یادشده مجموع این ۳ نیاز در سال پنجم، بالغ بر ۷۰۲هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.

اما همان‌طور که اشاره شد، صندوق نوآوری و شکوفایی به تنهایی تامین‌مالی شرکت‌های دانش‌بنیان را بر عهده ندارد و استفاده از بانک‌ها، بازار سرمایه و سرمایه‌گذاری سهامداران رانیز باید در نظر گرفت. اگر سهم مطلوب صندوق از تامین نیازهای مالی شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۶ را ۲۰درصد در نظر بگیریم، به عدد ۱۲۲هزار میلیارد تومان به‌عنوان مجموع تامین‌مالی توسط صندوق نوآوری و شکوفایی می‌رسیم.

از آنجا که عملکرد صندوق نوآوری و شکوفایی در چند سال گذشته حاکی از ضریب‌اهرمی ۲ برابری برای مجموع خدمات مالی ارائه شده است، بنابراین بخاطر می‌رسد صندوق نوآوری و شکوفایی با دارا بودن سرمایه ۱۰۰هزار میلیارد تومانی خواهد توانست سهم بایسته خود را در تامین‌مالی شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۶ ایفا کند. این گونه بود که در جلسه اخیر هیات‌امنای صندوق نوآوری و شکوفایی با حضور رئیس محترم جمهور، افزایش سرمایه صندوق به ۱۰۰هزار میلیارد تومان تصویب شد که ظرف مدت ۵ سال آینده خواهد شد. اکنون یک سوال مهم این است که در شرایط فعلی، این افزایش سرمایه از کدام محل تامین خواهد شد؟ خوشبختانه در قوانین حوزه دانش‌بنیان در مجموع ۳ منبع برای این منظور پیش‌بینی شده است: نخست، معادل نیم‌درصد بودجه عمومی دولت که مطابق قانون دانش‌بنیان (مصوب ۱۳۸۹) سالانه باید به‌عنوان سرمایه در اختیار صندوق قرار گیرد. دوم، ماده ۴ قانون جهش تولید دانش‌بنیان که بهار امسال به دولت ابلاغ شده و برای رفاه بانک‌ها، ماشین‌آلات و تجهیزات خدمات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی حقوق ورودی درنظر گرفته‌است و سوم، ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش‌بنیان که برای صادرات کالاهای واسطه‌ای نیمه‌خام مالیات مقرر کرده‌است.

صندوق نوآوری و شکوفایی امیدوار است با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی و همچنین با استفاده از ظرفیت‌های بی‌بدیل قانون جهش تولید دانش‌بنیان که در سال «تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» تصویب شده است، بتواند گام‌های بلندی در راستای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان در کشور بردارد.

دکتر علی وحدت
رئیس هیات‌عامل صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست‌جمهوری
Alborz.payam@gmail.com